

Information från Överförmyndarnämnden

Bouppteckning, bodelning och arvskifte

Då en god man/förvaltare/förmyndare företräder den enskilde i samband med bodelning och arvskifte skall överförmyndarnämndens samtycke till egendomsfördelningen inhämtas enligt 15 kap 5§ föräldrabalken.

Om den omyndige eller huvudmannen har del i dödsbo eller annat oskiftat bo (t.ex. på grund av äktenskapsskillnad eller separation mellan sambor) skall den gode mannen/förvaltaren/förmyndaren bevaka den enskildes rätt och försäkra sig om att den enskildes rätt tas tillvara på bästa sätt och att den enskilde tilldelas korrekt andel enligt lag eller testamente.

1. God man/förvaltare/förmyndare skall tillse följande:

- a) att bouppteckning förrättas inom 3 månader efter dödsfallet och att den lämnas in till skatteverket för registrering.
- b) att bodelning och arvskifte efter den avlidne förrättas så snart som möjligt efter att bouppteckning registrerats, se nedan punkt 2.
- c) om fastighet/värdepapper skall avyttras krävs överförmyndarnämndens tillstånd till detta. Undertecknad köpekontrakt och opartiskt värderingsintyg, båda i original samt vidimerad kopia skall sändas till överförmyndarnämnden.
- d) ställföreträdare får aldrig avstå arv för huvudmannens/den minderåriges räkning. Ett testamente får således aldrig godkännas av ställföreträdare. Denne ska endast ta del av testamente samt om nödvändigt begära ut laglott. Ställföreträdaren skall också förvissa sig om att det inte finns grund för klander.

Viktigt att notera är att ställföreträdare med intresse i samma dödsbo som sin huvudman/den omyndige inte kan företräda honom/henne just i denna angelägenhet. En tillfällig god man måste utses i samband med detta. Anmälan sker hos överförmyndarnämnden som fattar beslut om förordnande.

2. *Överförmyndarnämndens prövning*

För att överförmyndarnämnden ska kunna pröva ansökan om fördelning enligt bodelning och eller arvskifte krävs följande underlag:

- a) Ansökan
- b) Kopia av registrerad bouppteckning och eventuellt testamente
- c) Bodelning-och arvskifteshandling i original samt vidimerad kopia. Handlingen skall vara undertecknad av samtliga dödsbodelägare.
- d) Värderingsutlåtande för eventuell fastighet, bostadsrätt, tomträtt och lösöre av värdefullt slag.

3. *Redovisning*

När bodelning och/eller arvskifte genomförts ska ställföreträdare inkomma med underlag utvisande att huvudmannens lott insatts på konto tillhörande huvudmannen. Om arvet överstiger ett prisbasbelopp, (44 000 kr för 2012) skall kontot överförmyndarspärmas.

Bodelning av annan anledning än dödsfall

I samband med äktenskapsskillnad och ibland även separation mellan sambor ska en bodelning ske. Ställföreträdaren är skyldig att se till att en bodelning förrättas. Utgångspunkten för bodelningen är en bouppteckningsförrättning som skall hållas så snart som möjligt. Ställföreträdaren skall inhämta överförmyndarnämndens samtycke till bodelningen genom att sända en ansökan till vilken en kopia av bouppteckningen tillsammans med undertecknat förslag till bodelningsavtal bifogas.

Om parterna inte är överens kan rätten efter ansökan utse en bodelningsförrättare. Den tvångsbodelning som då sker ska inte godkännas av överförmyndarnämnden.

Bodelning kan också ske under äktenskap. Det är en frivillig åtgärd som makarna kan använda sig av då de vill överföra tillgångar sig emellan. Någon bodelningsförrättare kan i dessa sammanhang aldrig förordnas eftersom åtgärden är frivillig.

I de sammanhang huvudmannen inte förstår vad saken gäller är det ytterst tveksamt om ställföreträdaren kan medverka till en bodelning under bestående äktenskap.